

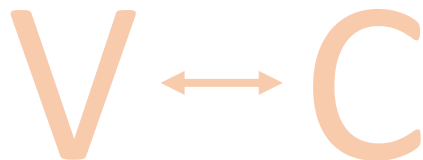
Lehetőségek a
beszédhangok
rendszerezésére

Magánhangzó vs. Mássalhangzó

- Akadályba ütközik-e a levegő a toldalékcsőben a beszédhang képzésekkor?
 - Magánhangzó (vokális, V): nincs akadály – zöngés gerjesztés
 - Mássalhangzó (konzonáns, C): van akadály – zörejes vagy kevert gerjesztés

nincs akadály

á	a	o	u
	e	ö	ü
		é	i

van akadály

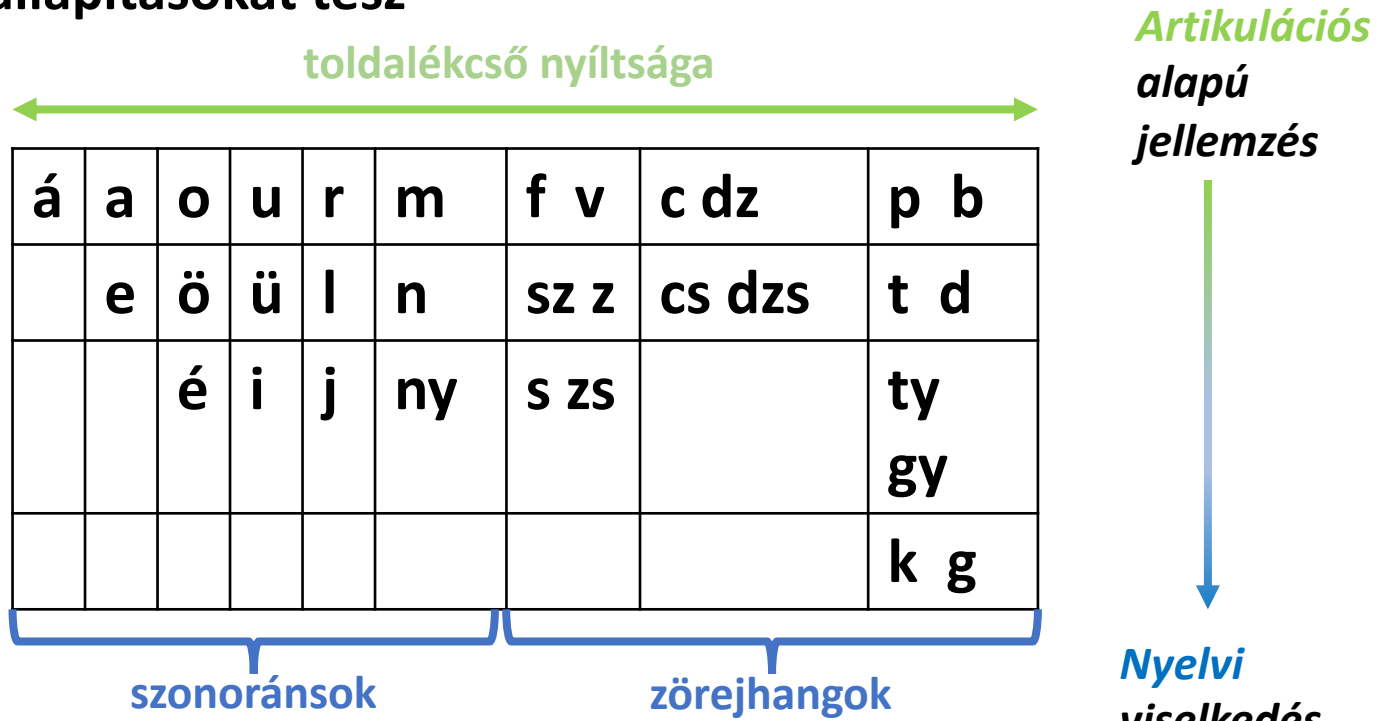
r	m	f v	c dz	p b
l	n	sz z	cs dzs	t d
j	ny	s zs		ty gy
				k g

Magánhangzó vs. Mássalhangzó

- DE: [h]: nem a toldalékcsőben van akadály
- DE: [i] vs. [j] – alig van különbség
 - valójában a toldalékcső zártsága, az „akadály” megléte fokozatiság kérdése – ennek a fokozatiságnak a közepén meghúzott határnál helyezkednek el valahol ezek a beszédhangok
 - ezt a fokozatiságot az ún. szonoritás (hangzósság) ragadja meg

Szonoritás - Hangzósság

- A szonoritás egy olyan skála, ami sorrendbe rendezi a beszédhangokat a toldalékcső nyíltsága alapján
 - és ez alapján a beszédhangok **nyelvi** viselkedésére is megállapításokat tesz

Lehet szótagmag?

Összefoglalás

- nincs tökéletes definíció
 - a legjobb a toldalékcsőben megjelenő akadály megléte alapján tesz különbséget V_k és C_k között
 - DE: artikulációsan fokozatiság jellemzi a szűkület/akadály megjelenését
 - ezt a fokozatiságot ragadja meg a szonoritás koncepciója